

VIII INFORME FOESSA DE CÀRITAS ESPANYOLA (2)

LA POBRESA I LA SEVA TRANSMISSIÓ INTERGENERACIONAL

Mn. Guillem Ferrer

Delegat de Caritas Diocesana

Tenir feina, avui, ja no és sinònim d'integració social. 1 de cada 3 contractes temporals dura manco de 7 dies, i el 14 per cent de les persones que treballen només aconsegueix sobreviure i està en situació d'exclusió. Són algunes dades de les conclusions del VIII Informe Foessa de Caritas Espanyola. És cert que en les darreres dècades els mercats de treball han crescut en quantitat i en qualitat humana, però s'han produït canvis en les regles de joc i, en recessió, s'han deteriorat els drets dels treballadors. I és que avui s'està imposant el discurs que tenir feina és un privilegi social, i no un dret vital per a qualsevol ésser humà. I tot davant el temor que la precarietat laboral que s'ha imposat al nostre mercat de treball hagi vingut per a instal·lar-se de forma definitiva.

En el conjunt de la Unió Europea, Espanya és un dels països en els quals més ha augmentat la pobresa i la desigualtat laboral. Bàsicament per dos motius: la destrucció de llocs de feina en època de crisi econòmica i les polítiques laborals aplicades que deterioren l'estatut dels treballadors. L'atur i la precarietat laboral generen treballadors pobres, exclosos, i limiten les possibilitats d'integració de molts col·lectius (el nostre mercat laboral es caracteritza per importants taxes d'atur i per una forta presència de llocs de treball no qualificats i temporals).

El 15,1 per cent de les llars espanyoles sofreix inestabilitat laboral greu (són famílies en les quals la persona principal ha passat per 6 o més contractes, o per 3 o més empreses, o ha estat 3 o més mesos en situació d'atur en el darrer any). 1 de cada 4 persones amb contracte laboral es troba en situació d'exclusió.

Una característica pròpia del nostre

país, a diferència de la resta de països del nostre entorn, és que l'exclusió social és sinònim de baixa qualitat del treball i de costos elevats de la vivenda. El 37 per cent de les persones que es troben en situació d'exclusió laboral també té dificultats vitals en tema d'habitatge.

Una dona necessita treballar a Espanya, de mitjana, 1,5 hores més al dia per a rebre la mateixa nòmina que un home. I si la dona és immigrant, 2 hores més

Vivenda i treball, dos pilars bàsics de qualsevol família.

EN RISC MÉS ELEVAT: FAMÍLIES AMB INFANTS I DONES

El 33 per cent de les famílies nombroses i el 28 per cent de les famílies monoparentals es troben en situació d'exclusió. L'informe Foessa destaca que quan un neix i es cria en una llar amb escassos béns materials i amb ingressos reduïts augmenten les possibilitats d'instal·lar-se en el pantà de la vulnerabilitat. El 21 per cent de les nostres famílies amb menors d'edat està en situació d'exclusió. Estem parlant de la transmissió intergeneracional de la pobresa. Una marca que no s'atura de créixer en els darrers

anys.

També cal tenir en compte els desavantatges de les dones per a viure de forma integrada i que generen exclusió. Destaca l'esquerda salarial entre homes i dones, el seu major risc d'empobriment, l'accés més precari a la vivenda i el risc a una major exposició a situacions d'aïllament social.

Una dona necessita treballar a Espanya, de mitjana, 1,5 hores més al dia per a rebre la mateixa nòmina que un home. I si aquesta dona és immigrant, 2 hores més de feina al dia. Si es tracta d'una dona que sustenta amb el seu treball a la seva família, té molts més problemes econòmics per acudir a certs serveis mèdics. L'informe indica també que les llars mantingudes per les dones es veuen obligades a reduir les despeses en subministraments i comunicacions. I tenen molts més retards en els pagaments de les quotes hipotecàries de la vivenda o el lloguer d'habitatge. Suporten més amenaces de pèrdua de vivenda, majors canvis de residència, han de fer més estratègies per a compartir vivenda o tenir llogades alguna habitació del seu habitatge, o fins i tot un índex més alt de retorn a la casa paterna o materna que entre els homes.

A Espanya, la família i especialment les dones, són l'eix que sostenen la cura i la sostenibilitat de la vida. L'augment de l'esperança de vida, els canvis en les pautes reproductives i les modificacions en les estructures de les llars i en l'organització de les famílies ha portat també canvis significatius en el model social. 1 de cada 3 llars necessita cures per criança o per edat avançada, per dependència o malaltia. En el cas d'edat avançada, malaltia crònica o discapacitat, el 64 per cent de les cures són ateses per mares de família, el 7,8 són persones remunerades, i l'1,2 és l'Administració. La mercantilització d'aquestes cures per malaltia o per edat avançada està radiografiant una nova despesa familiar. Si aquesta és la resposta social, aquells que no ho puguin pagar viuran altres episodis d'exclusió social.